

کارگران ۵ میلیارد سهام ترجیحی گرفتند

سرپرست سازمان خصوصی سازی از آزادسازی وثیقه و به نام شدن سهام ترجیحی متعلق به ۱۶۱٬۶۴۴٬۱۶۱ تن از کارگران خبر داد.
ابراهیم بایان گفت: تعداد ۵٬۲۲۱٬۶۳۷٬۷۱۰ سهم متعلق به ۱۶۱٬۶۴۴ نفر در ۱۵۴ شرکت که در سالهای قبل واگذار شده بود؛ از وثیقه آزاد و سهام به نام کارگران منتقل شده است.
سرپرست سازمان خصوصی سازی ادامه داد: باتوجه به سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تأمین عدالت اجتماعی ، تشویق اقشار مردم به پس انداز و سرمایه گذاری و بهبود در آمد خانوار و در اجرای تبصره ۳(ماده «۲۰» قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون تعداد ۳٬۵۸۹٬۹۵۳ سهم دولت در ۱۰ شرکت مشمول واگذاری به ۳۰۰۸ نفر از کارکنان و کارگران شاغل و بازنشسته به عنوان سهام ترجیحی واگذار شده است.

«تجارت» آمارهای بولی جدید بانک مرکزی را تحلیل کرد؛

استمرار موفقیت سیاست تثبیت اقتصادی

گروه اقتصاد کلان:به تازگی بانک مرکزی باانتشار جدیدترین آمار پایه پولی و رشد پول از کاهش قابل توجه رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ همراه با کاهش رشد نقدینگی در این سال خبر داد و اعلام کرد که شرایط لازم برای کاهش نرخ تورم در سال جاری و سال های آتی وجود دارد.

براساس آمار منتشرشده،نرخ رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ روندنزولی قابل توجهی را تجربه کرد؛بطوری که نرخ این شاخص مهم پولی و تاثیرگذار در تورم نسبت به رقم فروردین سال ۱۴۰۲ که ۴۵ درصد بود با ۱۶٫۹ واحد درصد کاهش، در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ به ۲۸٫۱ درصد رسید.رشد پول (بخش سیال نقدینگی) نیز از ۶۵٫۲ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۱۷٫۵ درصد در پایان اسفندماه سال گذشته کاهش یافت.

آمار یک دهه نقدینگی در ایران نشان می دهد که از سال ۹۸ یعنی بعد از نمایان شدن آثار شدید تحریم ها و مشکلات شدید ارزی، رشد نقدینگی در مسیر صعودی قرار گرفت؛ به طوری که رشد نقطه به نقطه نقدینگی از ۲۵٫۲ درصد در اردیبهشت ماه همان سال، به ۳٫۳۱ درصد در اسفندماه رسید و از این سال به بعد رشد نقدینگی در همه سال ها در بازه ای بیش از ۳۰درصد قرار داشت تا اینکه در سال ۱۴۰۲ به ۲۴٫۳ درصد رسید.

همین موضوع منجر به این شد که در سال ۱۴۰۰، بانک مرکزی سیاستی تحت عنوان کنترل ترازنامه ای که به موضوع کنترل مقداری حجم ترازنامه بانک ها می پرداخت را در دستور کار خود قرار داد که بر اساس آن بانک هایی که از سطح مقداری تعیین شده بیشتر نقدینگی خلق کنند، جریمه می شدند که این سیاست منجر به این شد، رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۲ روند کاهش را تجربه کند. در واقع به عقیده برخی از کارشناسان پولی و بانکی، کنترل ترازنامه بانک ها جزو عوامل مهم و تاثیرگذار در کنترل رشد نقدینگی در کشور بود اما در عین حال برخی دیگر از کارشناس بر موقتی بودن رشد نقدینگی با این شیوه اظهار نظر می کنند.

▪ بانک مرکزی: روند صعودی رشد نقدینگی نگران کننده بود

چندی پیش بانک مرکزی در واکنش به گزارش‌های مبنی بر «موقتی بودن کنترل رشد نقدینگی» عنوان کرد که روند

صعودی رشد نقدینگی و ثبت ارقام بی سابقه این متغیر در پایان سال ۱۳۹۹ و نیمه اول سال ۱۴۰۰ مسئله ای بس نگران کننده بود که تلاوم آن می توانست اقتصاد کشور را با مضللات و مخاطرات گوناگونی مواجه سازد و ضمن افزایش نااطمینانی ها در تصمیمات خرد فعالان اقتصادی کشور، آثار مخربی بر متغیرهای کلان اقتصادی بوجود آورد. حال که حدود دو سال از آن مقطع نگران کننده گذشته است، متغیرهای پولی کشور در وضعیت نسبتاً پایداری قرار گرفته اند و آمارها حاکی از تحقق اهداف بانک مرکزی در کنترل رشد نقدینگی و قرار گرفتن در محدوده های تعیین شده است. مرور مسیری شده نشان دهنده آن است که نرخ رشد دو دوازده ماهه نقدینگی از ۴۲۸ درصد در پایان مهرماه ۱۴۰۰ طی یک روند نزولی به ۳۱٫۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ و متعاقبا به ۲۴٫۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسیده است.

در بخش دیگری از گزارش بانک مرکزی به تداوم کاهش نرخ رشد نقدینگی و دستیابی به اهداف پیش بینی شده اشاره شد که بر اساس آن نرخ رشد نقدینگی نیز طی یک روند نزولی از ۴۰٫۶ درصد در پایان سال ۱۳۹۹ و ۴۲٫۸ درصد در پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ به ۳۱٫۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ و ۲۴٫۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسید.

بانک مرکزی در این گزارش این آمار را بیانگر توفیق کامل خود در کنترل رشد نقدینگی و حصول اهداف تعیین شده دانست. بر اساس آمارهای مقدماتی، حجم نقدینگی در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۸۸٬۸۰۹ هزار میلیارد ریال رسید؛ دستیابی به رقم رشد نقدینگی ۲۴٫۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲، در شرایطی حاصل شده است که رقم رشد نقدینگی سالانه نیز ۲۵ درصد آخرین بار در سال ۱۳۹۷ (۳۳٬۱ درصد) محقق شده بود.

افزایش ۲۰۰ میلیون دلاری دارایی های ارزی کشور

رئیس کل بانک مرکزی با اعلام کاهش نرخ رشد نقدینگی به ۲۳ درصد در ماه فروردین، گفت: بر اساس این گزارش نرخ رشد پول که سال گذشته ۳۳ درصد بود، تا ۱۶ فروردین امسال به ۱۶ درصد کاهش یافت.
محمد رضا فرزین در جلسه هیات دولت به ریاست آیت الله سید ابراهیم رئیسی گفت: بر اساس گزارش های تهیه شده نرخ رشد نقدینگی که تا پایان اسفند سال گذشته به ۲۴ درصد کاهش یافته بود، در فروردین به ۲۳ درصد رسیده است. بر اساس این گزارش نرخ رشد پول نیز که سال گذشته ۳۳ درصد بود، تا ۱۶ فروردین امسال به ۱۶ درصد کاهش یافته است. رئیس کل بانک مرکزی افزود: رشد پول معیار مهمی برای انتظارات تورمی است و کاهش نرخ رشد آن نشانگر کاهش انتظارات تورمی است. همچنین در فروردین امسال میزان دارایی های ارزی کشور حدود ۲۰۰ میلیون دلار افزایش یافته که به معنای تراز مثبت ۲۰۰ میلیون دلاری خرید دارایی ها ارزی نسبت به فروش آن است.

▪ فرزین: رشد پول معیار مهمی برای انتظارات تورمی است

محمد رضا فرزین، رئیس بانک مرکزی نیز روز یکشنبه ۱۶ اردیبهشت ماه در جلسه هیات دولت از کاهش نرخ رشد پایه پول ملی خبر داد و اعلام کرد: بر اساس گزارش های تهیه شده نرخ رشد نقدینگی که تا پایان اسفند سال گذشته به ۲۴ درصد کاهش یافته بود، در فروردین به ۲۳ درصد رسیده است. بر اساس این گزارش نرخ رشد پول نیز که سال گذشته ۳۳ درصد بود، تا ۱۶ فروردین امسال به ۱۶ درصد کاهش یافته است.

رئیس کل بانک مرکزی همچنین افزود: رشد پول معیار مهمی برای انتظارات تورمی است و کاهش نرخ رشد آن نشانگر کاهش انتظارات تورمی است. همچنین در فروردین امسال میزان دارایی های ارزی کشور حدود ۲۰۰ میلیون دلار افزایش یافته که به معنای تراز مثبت ۲۰۰ میلیون دلاری خرید دارایی ها ارزی نسبت به فروش آن است.

▪ انتظار کاهش تورم در ماه های آتی

مروری بر عملکرد اجزای نقدینگی حاکی از آن است که رشد پول (بخش سیال نقدینگی) در سال ۱۴۰۲ نیز بطور قابل توجهی کاهش یافته و از ۶۵٫۲ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۱۷٫۵ درصد در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ رسیده است. در مجموع، روند نزولی قابل توجه رشد نقدینگی و رشد پول، مؤید آن است که در سایه ثبات ایجاد شده در سال ۱۴۰۲، از شدت انتظارات تورمی فعالین اقتصادی کاسته شده و در نتیجه انتظار می رود که نرخ تورم در ماه های آتی ارقام پایین تری را ثبت کند.

لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان اسفندماه ۱۴۰۱، معادل ۲٫۹ درصد کاهش یافته و به رقم ۷٫۱۱۲ رسیده است. در مجموع کاهش رشد نقدینگی، کاهش رشد پایه پولی، کاهش رشد پول نیز تنزل ضریب فزاینده نقدینگی همگی دلالت بر اثربخشی سیاست های پولی بانک مرکزی مبتنی بر استفاده ترکیبی از کلیه ابزارهای سیاست های پولی دارد که این موضوع نه تنها در سال گذشته بلکه به صورت مؤثر تری می تواند تاثیر منجر به تداوم پایدار روند نزولی نرخ تورم در دوره های زمانی آتی داشته باشد.

«تجارت» بررسی کرد: دولت قید حضور سازندگان چینی در ایران را زده است؟

طرح مسکن چینی روی کاغذ ماند

به نظرمی رسید شهرداری خیلی جلوتر از وزارت راه و شهرداری است که متولی مسکن در کشور است، این موضوع تا جایی پیش رفت که هادی عباسی، معاون وزیر راه و شهرسازی در این زمینه شفاف سازی کرد و گفت که توافق شهرداری تهران با چینی ها ارتباطی به وزارت راه و شهرسازی ندارد.

بر اساس همین اظهار نظر باید بگویم که شهرداری تهران و وزارت راه و شهرسازی در رابطه با حضور چینی ها نه تنها هماهنگ نیستند و نقطه نظر مشترک ندارند که به نظر می رسد با یکدیگر دچار اختلاف هم هستند؛ موضوعی که از ابتدا هم نمایان بود که چطور ممکن است شهرداری تهران خودسرانه بدون حضور و هماهنگی با متولی مسکن کشور، اقدام به انعقاد قرارداد با خارجی ها آن هم چینی ها کند که انتقادات فراوانی به دنبال داشته است. علاوه بر بحث وجود اختلاف میان شهرداری تهران و وزارت راه، موضوع مهم تر در مورد

در گفتگو با معاون نظارت بر بورس ها و ناشران انجام شد

شفاف سازی درباره وقایع اردیبهشت سال گذشته

داشتند که بالغ بر ۲۴۰۰ شخص حقیقی و حقوقی بودند که مجدد آن ها هم فیلتر شدند و در نهایت به لیست ۵۰۰ نفره رسیدیم و الگوی معاملاتی افراد را بررسی کردیم. در نهایت به یک لیست ۴۰ نفره از افراد رسیدیم که مشکوک به استفاده از اطلاعات نهانی در تاریخ ۱۷-۱۸ اردیبهشت بود. معاون نظارت بر بورس ها و ناشران گفت: این لیست به مرع قضایی ارسال شد و آن مرع هم بررسی های خودش را آغاز کرده و اسلغات تکمیلی را از ما گرفته است. همچنین قادر معصومی، مدیر نظارت بر بورس ها نیز با اشاره به

تجارت

شنبه ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • شماره ۹۲۹۹ • اقتصاد کلان

Tue • 7 May • 2024 • 8 page

سرمقاله

اقتصاد ایران و رهایی از ابر تورم

ادامه از صفحه یک...صهیونیستی به کنسولگری ایران رخ داد، شاهد التهاب در بازار بودیم که دلیل اقتصادی ندارد؛ بنابراین دیدیم که نرخ ها به سرعت تعدیل شد. در واقع در اینجا یا موضوع اقتصادی مواجه نیستیم بلکه مکانیزم آن از نوع انتظاراتی است. اقتصاد ما تحریم است و طبیعتا فعالان اقتصادی برای تأمین ارز نگران می شوند و با توجه به تورم موجود، افراد برای مراقبت از منابعشان وارد عمل می شوند و دو فشار انتظاراتی از ۲ کار گزار اصلی وارد می شود. یعنی این فضای ناامنی در شرایط سیاسی فعلی کشور دو گروه ذینفع نرخ ارز را تحت تاثیر قرار می دهد که شامل آن های که فعالیت مولد انجام می دهند و افرادی که به دنبال مراقبت از دارایی هایشان هستند می شود که نتیجه این موضوعات باعث فشار بر بازار ارز است. من به عنوان یک کارشناس اقتصادی در شرایطی مثل التهابات اخیر پیشنهاد می کنم بانک مرکزی باید از هر ابزاری که می تواند، استفاده کند تا مردم باطمینان بیشتری نسبت به حفظ ارزش پولشان فعالیت انجام دهند. به نظر من این گواهی سپرده ۳۰ درصد را می توان با چند شرط، یک دو دیگر تکرار کرد. شرط اول این است که جابه جایی حساب در کار نباشد و کسی از این حساب بر نرسد و به بانک دیگری منتقل کند، بلکه سپرده جدیدی شارژ کند که این پیشنهاد برای کوتاه مدت کار ساز است. بانک مرکزی باید با ابزارهای حاکمیتی که در اختیارش است، بتواند بخشی از این نقدینگی که روی بازار ارز فشار می آورد را جذب کند و می تواند به دید کوتاه مدت ۶ ماهه روی این موضوع کار کند. من معتقدم نرخ تسود برای جذب سپرده های مردم در این طرح باید به ۲۵ درصد برسد. باید زمان های مختلف ۳ ماهه، ۶ ماهه و یک ساله را مدنظر قرار دهند تا افراد مختلف با درجه ریسک پذیری متفاوت، حق انتخاب داشته باشند. یک متغیر بنیادین به نام رشد نقدینگی که بر نرخ ارز اثر می گذارد، به کمتر از ۲۵ درصد که هدف گذاری بانک مرکزی بود رسیده است، اگر رشد نقدینگی کنترل نشده بود، ممکن بود تورم از کنترل خارج شود و دچار ابر تورم شویم، البته، چون در شرایطی هستیم که جامعه نمی تواند این موضوعات را لمس کند، نمی تواند ارزش کار بانک مرکزی را هم به خوبی درک کند. کنترل ترازنامه بانک ها، کاهش نرخ رشد پایه پولی و کاهش نرخ رشد نقدینگی مجموعه ابزارهایی بود که از شدت آسیب ها کم کرد.

یادداشت

نقشه آمریکا برای عادی سازی

روابط ریاض و تل آویو

ادامه از صفحه یک... به عنوان مثال آمریکایی ها به دنبال این هستند که در سال انتخابات ریاست جمهوری این منطقه حساس را بیش از این به سمت تنش سوق ندهد، چرا که اگر این منطقه دچار تنش شود می تواند روی فضای انتخاباتی آمریکا تاثیر بگذارد و به زبان بایدن عمل کند. این در حالیست که بایدن و به طور کلی دموکرات ها بیشتر روی اقلیت ها برای کسب رای حساب باز می کنند.

در گذشته هم اقلیت های یهودی به بایدن رأی دادند و بنابراین او به دنبال آن است که این منطقه را به عنوان به جغرافیای حساس از تنش دور کند. مساله دوم این است که آمریکا معتقد است که اگر بحران در منطقه بیشتر شود، قیمت نفت هم بالا خواهد رفت و بالا رفتن قیمت نفت، روی فضای آمریکا اثر دارد؛ چرا که برای آمریکایی ها بنزین از آب هم ضروری تر است و بنابراین بالا رفتن قیمت بنزین می تواند رأی بایدن را کاهش دهد. اسرائیل هم در این راستا با مشکلات زیادی روبه رو است؛ به گونه ای که نتایج او در داخل از سوی خانواده اسرای اسرائیل تحت فشار است و علاوه بر این، او و همسرش با مشکلات و پرونده حساس هم تحت فشار است و حالا هر دو همین موضوع باعث شده تا محبوبیت وی تا حد زیادی کم شود. او و تیم راستگرای حاکم بر کابینه معتقدند که اگر بیش از حد به مواضع داخلی گوش دهند در حقیقت به حماس باج داده است و ممکن است همین مساله موفقیت داخلی وی را به هم بریزد.

نتایج او از سوی جامعه ملل و به خصوص کشورهای اروپایی و افکار عمومی آمریکا تحت فشار قرار دارد و همین موضوع او را به جایی رسانده که باید در مورد مذاکرات امتیازاتی ارائه دهد. در مقابل حساس هم تحت فشار است و حالا هر دو طرف با مشکلات مربوط به خود دست و پنجه نرم می کنند. این در حالیست که موفقه ها نشان می دهد دورنمای مشخصی وجود ندارد و در این راستا حالا در قاهره می بینیم که مذاکرات آتش یس همچنان جریان دارد ولی نتیجه آن مهم است. آمریکایی ها تلاش می کنند که در این راستا اوضاع را هدایت کنند و به نظر به دلیل اینکه نتایج او هم تحت فشار کانون های قدرت در درون اسرائیل قرار گرفته، ناچار است پرونده حماس را به یک نقطه مشخص برساند.

در این میان بحث عادی سازی روابط میان عربستان و اسرائیل یکی از موضوعاتی است که ایالات متحده در حال پیگیری آن است. درون مایه دیدگاه محمد بن سلمان که به دنبال اجرای برنامه های بلند پروازانه است و می خواهد از عربستان یک دولت مدرن به وجود بیاورد و حتی اتحادیه عرب را به مانند یک اتحادیه اروپایی با پول واحد تبدیل کند، با موضوعاتی که در دستور کار حماس، آمریکا و اسرائیل است تا حد زیادی تفاوت دارد. عربستان عملا رهبری شیخ نشین های خلیج فارس را به عهده گرفته و دو هدف عمده در این راستا دارد: نخست آنکه مساله دو دولت را مطرح کرده که خواست مردم عربستان و عرب ها است اما خیلی بعید به نظر می رسد که نتایج او این موضوع را قبول کند، مگر اینکه نتایج او غزه را تثبیت کند اما سپس از سیاست کنار برود. دوم، بحث تقویت همکاری دفاع مشترک عربستان و ایالات متحده است.